

انکار

هر روز یکشنبه و چهارشنبه به پشت و قافسی نشر میشود

آدرس دفتر جریده : جاده میوند پارتمان ۴۲

شماره تیلیفون ----- آدرس تلگرافی : انکار

تاسیس ۹ حوت ۱۳۲۹

شماره ۴ هفتم

سال اول

یکشنبه ۴ حمل ۱۳۳۰

شاغلی محمودی

آزادی مراکش

صدای حق را نمیتوان با زور خاموش

ساخت

در سیر تاریخ بارها جاه طلبی و خود خواهی و عدم احترام بحقوق بشر در صحنه گیتی درامه های تنگین و خون بینی تولید و خون ملیو نهال و لاد آدم راریخته است مادر حیات خود دو بار در اثر همان عوامل - آتش دو جنگ عمومی را مشتمل دیده و ملیو نهال جوان و اطفال بیگناه قدا حرض و آز چند نفر جاه طلب و دشمن حقوق و مساوات و آزادی بشر گردیدند اما با وجود تشکیل یونو و تعهدات اعضا آن و تدوین حقوق بشر و اشتراك تفریبانه ملل گیتی دران - بازار تجاوز و تعدی و عدم احترام بحقوق و آزادی بشر گم است .

این بار دوم است که صدای احتجاج و مجاهده مردم حق پرست - بیوسیکه - بی پناه و ملکی مراکش بلند شد و لی بزور پرچم از طرف مستمره جویان و حق شناسان خاموش ساخته میشود - امروز مردم در هر گوشه دنیسا بیدار شده و بحقوق خود آشنا گشته و دسته استعمار طلب را خوب تشخیص نموده - و دیگر هیچکس نمیتواند با زور سر نیزه حیات آزادی خواهی و حق پرستی مردم را خاموش سازد

این فرض اساسی یونو است که اعضا خود را با احترام حقوق بشر و آزادی ملل آشنا ساخته و بآنها بفهماند که دیگر بازار تجاوز و تعدی و زور کساد شده و مراجعت به وحشت و خونخواری و دسیسه و اختناق آزادی خواهی کار انسان نیست - این آرزوی ملل را باید یونو با تدوین قوانین اساسی و مجبور ساختن اعضا جامعه با احترام آن و بیدار ساختن مردم با نشرات آزاد تاملین نماید - اگر

بقیه در صفحه ۲

شاغلی نور محمد تره کی

بسوی هدف همین!

در زندگانی انفرادی و اجتماعی تمین هدف عمومی از ضروریات درجه اول موفقیت افراد و جوامع بوده - بدون در نظر داشتن یک هدف واضح و معین تمام حرکات و اعمال ما نتیجه نخواهد داشت - برای رسیدن بهدف عالی اجتماعی لازم است سعی مشترك و عمومی بعمل آید - در اینصورت حصول آن کدام مشکلات و موانع لاینحل نخواهد داشت - برای تامین هدف اجتماعی ضروری است توجه عامه را بآن معطوف ساخته در تحکیم و اتحاد مساعی - عمومی جهت احراز هدف مذکور کوشیده شود و اذ همان عامه برای حصول آن تربیه شود - تربیه ذهنیت عامه برای بدست آوردن مقصود مشترك احزاب صحیح - مطبوعات آزاد - اجتماعات آزاد سیاسی و تعلیمی خطابه های بدون کنترل را ایجاد میکند - اکنون که مطبوعات آزاد ساخته شده و اجتماعات و ایراد خطابه ها نیز ممانع جدی ندارد باید هدف واضح و آشکارای ملی تعیین و همه خیر خواهان و افراد منور مملکت برای احراز آن عموم را رهنمائی نمایند یعنی ذهنیتشان را بزیان عام فهم تربیه کنند - واقعا دیگر ساکت نشستن و ناظر بودن به اوضاع و گفتن (بمن چه) گناه غیر قابل عفو است بصیغه من بیداری بیشتر سیاسی عامه هدف اولین ملی باید باشد که تمام هم رهنمایان صادق و قدا کار باید درین راه صرف شود خصوصا اکنون که تمام آثار پذیرفتن تربیه سیاسی بطور واضح در عامه دیده میشود - تربیه ذهنیت سیاسی عامه آنوقت تامین شده میتواند که مسئولیت بیشتر امور حکومت بدوش عامه اتکا داده شود و عامه این مسئولیت را بپذیرد و بوسیله احزاب صحیح سیاسی خود را خورشید قبول نمایند کرد و نمایندگان با وجدان و

بقیه در صفحه ۳

شاغلی رحیم غفوری

بشیه آزادی مراکش

یتو ای نو یسنده حساس

مژده بر تو! ای نو یسنده حساسی که حساسیت و -
 آرزوهای پاک و بی آرایش اجازت آنرا نمیداد هلم منزله
 و مو عسکافت را بر سر بر صفحه بجو لان آوری که باری -
 باز ماندگان هوشمند و درایت آنرا و روان سپاه زندگان
 تو و امثال خواننده و بر آن نفرین بفرستند - مژده بر تو
 که بالاخر و پس از طی ادوار ظلمانی ستاره درخنده و
 متلالی بر افق آرزو امال اجتماعی تو طالع گردید و دیگر
 حساسیت را در روح - نفس را در گلو - آه را در سینه و قریب
 را در قلب بهم و اندیشه اختناق نیست ..!! دیگر تو
 یابین هراس اندر نیستی - ذوق تحریر - آرزوی رهنمونی و
 رهبری - میل راست گوئی و راست پوئی - هوس ارشاد و تلقین
 و بالاخر اراده سعی و مجاهده توادر چوکات معینی شید و
 محدود نمایند. و! ازین اندیشه بر خود نمی لرزی که اخلافت
 اوران سیاهی را بنام مداعنه - تملق - خدعه - قریب و ریا
 کاری در صفات زندگی تومضیمه نمایند و ذکر بی بد نامی
 از خود بیادگار گزاری ..!! نی تو ای نو یسنده حساسی
 که تا کنون هلم مغزت را با این آلودگیها نمالوده شی ..!!
 و ضمیر پاک و نزهت را ملوث ساخته شی ..!! مژده بساز
 بر تو ..!! آمد روزگار انیکه جسم افسرده ترا روحی
 بیکرد میدو اکنون اجازت دم زد و نفس کشیدن یافت ..!!
 دیگر بایس اندیشه معاش که راست نگو شی و بیرامون راستی
 و درست کرداری نگرانی ..!! اکنون گمان مهر که راست
 گفتن را رخصتی و دوست گرائیدن را قیمتی نیست ..!! نی ..
 وقت آنست خامه را برداری و آرزوهای نیک و خسته
 ات را در قید تحریر بیاوری ..!! مایوس نشو ..!! طی شد
 لیل و نهاری که کاپوس ترس و وحشت روح و روان ترا می
 گذاخت و نفست را بشمار می آورد ..!! دیگر برین جهان نویسن
 که جهانی در بی اعما و احیای آنست خوشبین شو ..!! افکرت
 را از بی اندیشه های مشوش ساز که جز آرزوی نیل بیک -
 حیات آزاد مرام دیگری دران نهفته نباشد ..!! یاس و
 حرمان را بر خود راه مده چه هنوز روح مجادله و مستیز ما
 نا ملایمات در کالبد ما زنده است ..!! خامه را پاک
 و نریزه آفریده اند .. لوث و آلودگی را نمی شاید ..!! در رخ
 تحریک روحی ابنای وطن متمتع شو !! .

ملل گیتی باین اصل اساسی ایمان نیاورده و به فارمول
 زور و تجاوز و وحشت معتقد باشند - دنیا هیچگاه مشاهد
 صلح را باغوش نکشیده و یاز جهان صحنه یک جنگ خونین
 تر دیگری میگردد - اگر یونو میل دارد که شرف و حیثیت
 خود را حفظ کرده و بمقدرات شوم جامعه ملل گذشته
 هیچجا نشود - باید از حقوق بشر در هر گوه دنیا بسلا
 تفریق و ترجیح حمایت کرده و منشی جامعه ملل ترگوویلی
 و سایر اعضا این موسسه باید بر علیه متجاوز صدای
 خود را بلند نموده و اقدامات عملی نمایند. ای کاش
 همان روح مردی و شهامت که دیروز مجاهدین فدا کار عرب
 را با قای سیر میداد - امروز باز در عروق و شرابین
 جامعه عرب و هفتاد ملیون کتله عرب که پهلوئی هم
 افتاده اند بیدار شده و آنها بتوانند با زور و تجاوز
 بقوت و مشت آهنین جواب داده و نگذارند که قضاوت
 تاریخ - خط سپاه بی پروائی و کم همتی را بنام تاری
 شان بکشد .

ای کسانیکه در راه حصول حق و آزادی خویش جان
 داده و با توپ و طیاره و بمباردهای با بست خالی و
 قوه عزم و اراده خود مبارزه میکنند - بدانید که حق با
 شماست - قلب همه حقپرستان با شماست و این صدای هم
 دودی حقپرستان در هر گوشه دنیا هم یک هم اجموع معنویست
 که انفجاران روان متجاوزین و خونخواران را متزلزل
 ساخته و روزی میرسد که بنیاد استعمار بکلی نیست و بنا بر
 گردد - یقین نمائید! که این نصر فرسوده استعمار از بنیاد
 متزلزل گردیده و تخریب و امحاء آن قریب است .

ما از صمیم قلب به نهضت آزادی خواهی مجاهدین
 مراکش همعوا بوده امید داریم همه مسلمانان و مخصوصا
 عالم عرب مجاهدین فدا کار مراکش را تقویه نمایند .

= x _____ x =

بر آنا نیکه ازین وسیله پاک استفاده تا پاک
 و ملوئی نمودند ...! ولی رحمت حق بر تو ای نویسنده
 حساسیکه هنوز روح عالیت منکوب نگردیده ...!! از
 این فرصت طلائی استفاده کن و بر خود جنبشی ده و از
 اسراریکه در تونو حکم نهفته اند برای ایفاظ - بیداری و
 تحریک روحی ابنای وطن متمتع شو !! .

شاغلی پتیم

ادبیات : شاغلی عزیز حسین " مسعود "

يك محیط چگونه میتوان ترقی کرد

گرامی ام آقای انگار! نامه های ملی انگار که مشتمل بیک سلسله مقالات و مضامین دلچسب و جذاب مفید حال جامعه است نهایت توجه ام را بخود جلب ساخته و ادامه کرد تا اولادوام و پایه این روزنامه ملی و عام المنفعه را با توفیق بیشتر موسس و سائر نویسندگان عزیز را در راه تامین و توسعه همچو اقدامات جوانمردانه از دربار احدیت (ج) مسئلت و ثابیا خواستم درین زمینه که مرام و منظور نویسندگان گرامی همانا پیشرفت و ترقی این خطه عقب مانده عالم است چیزی نوشته و در برابر او اظهار عقاید و درد های قلبی خویش که از سالیان درازست در اعماق قلبم مسک گرفته و تا امروز موقع و فرصت ظهور آن مساعدت ننموده - چندی بپرداتم .

آیا چگونه و چه وقت میتواند که این خطه و محیط عقبمانده و فلاکت زده از تنگنای مذلت و بد بختی نجات یافته در جاده تمدن و ترقی گامزگردد؟ زمانیکه عینک سیاه و بد بینی از چشمها دور و بغض و عداوت از قلوب مرتفع و سوء ظن و دوئی و تفرقه اندازی از بین جامعه رخت پر بسته تخم سعادت - اتحاد و اتفاق و وحدت و یگانگی و حسن نیت در اعماق قلب مدقون و کاشته شده فرق و امتیاز مستثنی بر صفات در ذات افراد تبیحه افغانی نباشد. هم چنان هنگامیکه اشخاص خد متگار و صادق تقدیر و تحسین و رشوه ستانان خونخوار مضمحل گردیده قلم از نگارش الفاظ و جملات تملق و چاپلوسی مصون و به نوشته های حقیقت و راستی که شایسته آنست میادرت و ورزیده حقیقت را زیر خاکسترو ناحق را در انظار عامه به لباس راستی جلوه نداده خوب و بد را بدون خوف و هراس علنی و آشکار بدارد. خلاصه در وقتیکه انتقادات و نگارشات حقا نه روزنامه هادر افکار و انظار اشخاص و دواثر ذی دخل یاوه سرایشی و لامعنی پنداشته نشده بدون بد بردن در پی اصلاح همان نواص خود مجاهدت بخرج بدهد که به سریع ترین فرصت زائل و دفع گردد با احترام .

— x — x — x — x —

بشارت : جریده ملی بنگام و طن تازه در صف مطبوعات ملی نمودار شده - مطالعه مضامین دلچسب آن را بعموم توصیه نموده از خداوند برای صاحب امتیاز دانشمند آن شاغلی غبار و مدیر مسئول آن شاغلی خروش توفیق خدمت مزید بوطن خواسته و از دیاد همچو جراید ملی را تمنا داریم .

دا ولی ؟

طبیعت می بر خلاف شو هم به خروش راته فضا ده
خیل قلم داخل ماردی خپله خوله راته بلا ده
چوکی جای نه را کوی هیش نه د میز به ما رضا ده
لژ ژوندون را پوری اورشو اوس په مرگ می بهسلاد ده

ز په می سیند شود غمونو

عقل محو کور موجونو

زه پر خپل وطن غریب یم خوار وطن تر ما غریب دی
نه خواخوژی می لیده شی نه می یو چیری حبیب دی
زی تیرونی بخان بولسم هم هغه ز ما رهیب دی
هند عمل راته گندمیر شی ز ما داسی بد نصیب دی

کتابم رانه کنار شو

له کتنی می و یزار شو

خوینی لیری کوی له خانه چه می نه راخی خندا هیش
سترگی هم راته بهر یزی او شکی نسته د ژرا هیش
خوب له مانه مرور شو نه شی وکتل تر شا هیش
زه پشتو لیکم پاوسی شی قلم هم نه دی پخلا هیش

خبر نه یمه له مینسی

وحی شوی دژوگی وینسی

بقیه بسوی هدف همین

با سواد را به مسئولیت خود انتخاب نموده و بعدا - مطابق مقررات عمومی دیمو کراسی در حکومت شاهی مشروطه عملا اشتراک کنند و آنرا تأیید و تقویه کنند برای عملی ساختن این مرام باید يك قانون مکمل - انتخابات و کلاء از طرف شعرا ملی با سرعت ترین اوقات تدوین شود که با آن مجلا و مجلا بازی از بین رفته انتخابات آزاد بعمل آید و نیز قانون اساسی با قابل غور و دقت بوده باید بحساب مفاد عمومی بیشتر تبدیل و تکمیل شود. در خاتمه باز میگویم " مو " تر ترین وسیله برای بیداری عامه اینست که بر تشکیل احزاب صحیح سیاسی و گفتن و نوشتن آزاد کدام یا بندی -

نباشد! زیرا همچو با بندی ها روحیات ملت را ضعیف می سازد .

از آرزوهای مردم :

شاغلی غلام حسن صافی

آمد گپ :

شاغلی محمد ابراهیم خلیل

راه نجات

ما به نظام حکومت مشروطه شاهي احترام داشته و داریم زیرا برای امنیت افغانستان و برقراری نظام عمومی وجود آن يك امر مهم است ولی برای اصلاح و بهبودی - اوضاع عامه و اعتلا وطن و رفع شکایات ایجاب مینماید که حکومت بدست ملت باشد و آن وقتی شده میتواند که احزاب سیاسی از طرف خود ملت بوجود آمده و انتخابات نمایندگان شورا ملی بتمام معنی آزاد بوده در مرکز و اطراف هیچ گونه مداخله حکومتی نباشد تا احزاب سیاسی آزادانه فعالیت کرده در انتخابات سهم بگیرند و قعیکه نمایندگان حقیقی ملت بشورا آمدند طبعاً یگانه ما و ملجا اصلاحات و رفع شکایات و بهبودی اوضاع ملت شورا یعنی نمایندگان خود ملت است - حز بیکه در شورا اکثریت پیدا نماید - البته از طرف شاه مامور به تشکیل کابینه میگردد و آن وقت کابینه از طرف نمایندگان حقیقی ملت تشکیل و امور ملت را بدست اجرا میگیرد - گویا این کابینه بخود ملت مسئول بوده خوب بد آن بخود ملت تعلق دارد مقام سلطنت از شکایات ملت مصون بوده فرضاً نارضایتی های که اگر از طرف اعمال اینگونه کابینه در ملت موجود میآید اعتراضات آن متوجه خود کابینه میباشد و لهذا مقام سلطنت و تخت و تاج مصون میماند. مثال کوچک آن بلدیة کابل است - رئیس بلدیة در اثر انتخابات آزاد بلدیة از طرف نمایندگان خود مردم مشروطه شده اگر شکایتی پیدا شود مسلماً با انتخاب خودشان است نه حکومت. پس بوجود آمدن احزاب سیاسی و انتخاب آزاد شورا و تشکیل کابینه از طرف شورا یگانه راه نجات است و باین ترتیب مجرایی برای افکار بهبودخواهان وطن پیدا و شکایات بکلی رفع و امنیت و طمانیت اساسی برقرار میگردد و يك دولت حقیقی دیموکراسی بنظام مشروطه شاهي بوجود آمده مسلماً ملت برای قیام وحدت ملی و بهبود اوضاع عامه و اعتلا وطن برهنموننی و هیادت پادشاه جوان و دیموکرات خود کار و فعالیت مینماید.

خواهش

نامه انگار به نسبت خوردی قطع خویش از نویسندگان محترم خواهند آمد است تا در تحریر مضامین سودمند خود ملاحظه ضمیمی جان را در نظر داشته بیش از يك منتهی یکتیم ستون مقاله

بحق هیچ کسی ظلم غیر حق نکنید

بجز به مهر نظر سوی لچ و لق نکنید

باستغاثه من غور کرده حق بدید

تسلیم به سیه کردن ورق نکنید

فغان من شنوید و کنید غور در آن

بجرم خواستن حق مرا نسق نکنید

ز من سخن نشنیده بحر فاضل غرض

ز خشم - چشم سر من الق یلق نکنید

یگو بحتکرین استخوان ما اسال

جو پارسال بدندان خویش حق ورق نکنید

مدیر رفته به بخانه خواب بر سر کوچ

ز کار دست کشید و ترق ترق نکنید

بمقصدی که خریدار نو گمان پرورش

لباس کهنه خود را جرق جرق نکنید

به نردبان تملق با سمان نروید

که پس بفاک نیفتاده و پرور نکنید

بصیخویش عزیزان هنر لقب ندهید

بروی کاسه گل لیش زد ورق نکنید

ز بارت بازی بسیار ای جوان مردان

بدست - وحدت ملی خویش حق نکنید

کتاب وحدت ملی قوم افغان را

برای تفرقه از هم ورق ورق نکنید

چه سود گفتن بسیار چون عمل نبود

بد یگ آنچه ندارید در طبع نکنید

حقوق حقه قوم غیور پشتون را

فرو گذاشت - به تن تابودرمق نکنید

دگر به با نزنید و بدست بردارید

خلیل خویش ازین پیش لقی و پق نکنید

اشتراک

کابل : ۳۶ افغانی سالانه

ولایات : ۴۰ روپي

خارج : ۴ دالر روپي

قیمت يك شماره ۵۰ پول

مطبعه گیتنر شخصی انگار کابل